

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій
(повна назва інституту або факультету, для студентів якого викладається навчальна дисципліна)

Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій
(повна назва кафедри викладання навчальної дисципліни)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

іноземної філології та соціальних комунікацій

_____ (підпис)

Медвідь О.М.
(прізвище, ініціали)

“ _____ ” _____ 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи гендерного аналізу

(назва навчальної дисципліни)

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____ **бакалавр**
(бакалавр, спеціаліст, магістр)

Напрямок підготовки 6.130102 «Соціальна робота»
(шифр та назва напрямку підготовки (із зазначенням за необхідності фахового спрямування) або шифр та назва спеціальності)

Форма навчання _____ **денна**
(денна, вечірня)

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

обов'язкова

(обов'язкова, за вибором ВНЗ, за вибором студента)

Семестр викладання	Загальний обсяг, годин/кредит.	Аудиторні заняття, годин				Самостійна робота студента, годин				Форма контролю ісп. (д/зал.)
		Всього	Лекції	Практичні (семінарські)	Лабораторні	Всього	тому числі			
							ІРС під керівн. викладача	Інд. завданн я. вид / обсяг	Самостій не опрацювання матеріалу	
5	150/5	48	24	24	-	102	-	-	-	ІМК

Розробник: _____ **Костенко А.М.**, кандидат політичних наук
(вказати авторів, їх наукові ступені та посади)

Затверджено на засіданні кафедри, протокол № _____ від « _____ » _____ 2017 р.

Суми – 2017 р.

МЕТА

1.1 Мета і завдання викладання дисципліни

Мета викладання дисципліни «Основи гендерного аналізу» полягає у наданні студентам систематизованих знань із теоретичних засад сутності гендерного аналізу, зарубіжного і вітчизняного досвіду його застосування, місця і ролі гендерного аналізу в сучасному публічному управлінні, а також практичні навички проведення гендерного аналізу під час розроблення регіональних політик і програм.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні отримати

з н а н н я :

- категорій гендерного аналізу: гендер, гендерна рівність, інструменти гендерного аналізу;
- етапів гендерного аналізу;
- підходів гендерного аналізу в державному управлінні;
- принципів і методів проведення гендерного аналізу;
- особливостей упровадження гендерного аналізу.

в м і н н я:

- адекватно використовувати теоретичні поняття;
- використовувати методи гендерного аналізу;
- оцінювати гендерний вплив на соціальні процеси та явища;
- здійснювати вибір ефективних інструментів аналізу;
- оцінювати ефективність існуючих форм і методів розроблення та впровадження державної політики у сфері забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Навчальна дисципліна базується на знаннях і вміннях, отриманих студентами в процесі вивчення дисциплін «Вступ до спеціальності», «Слцілдлігія», «Загальна та вікова фізіологія», «Інформаційне забезпечення соціальної роботи», а також інших дисциплін професійної та практичної підготовки.

ПРОГРАМА

Вступ. Мета, зміст, методи навчання, регламент навчальної дисципліни.

Тема 1. Гендерний аналіз та методологія його застосування. Поняття гендера. Поняття гендерного аналізу. Етапи гендерного аналізу

Література [6, 5]

Тема 2. Гендерні стереотипи та міфи. Гендерний стереотипи. Позитивний і негативний вплив гендерних стереотипів. Негативні тенденції, спричинені побутованням гендерних стереотипів. Засоби протидії гендерним стереотипам.

Література [2, 4]

Тема 3. Гендерний аналіз в державному управлінні. Гендерний аналіз як складова аналізу державної політики. Сутність державної політики та процес її розроблення. Сутність аналізу державної політики.

Література [1, 6]

Тема 4. Впровадження механізмів гендерного аналізу. Інтеграція гендерної складової в публічну політику та програми. Інтеграція гендерної складової на національному рівні. Інтеграція гендерної складової на регіональному та місцевому рівнях

Література [3, 6]

Тема 5. Зарубіжний досвід запровадження гендерного аналізу.

Література [3, 6]

Тема 6. Гендерна політика Європейського Союзу. Еволюція гендерної політики. Інструменти досягнення гендерної рівності в ЄС. Співробітництво з іншими інститутами та зацікавленими сторонами. Гендерне оцінювання впливу в ЄС.

Література [3, 6]

Тема 7. Гендерний аналіз в Канаді. Синтез федеральних, провінційних та неурядових механізмів. Середовище гендерного аналізу в Канаді. Правові засади гендерної рівності та національна інституційна інфраструктура. Механізми забезпечення гендерної рівності на рівні федерального уряду. Упровадження гендерного аналізу на рівні провінцій та територій. Настанови та сприяння гендерному аналізу з боку федерального уряду.

Література [3, 6]

СТРУКТУРА ЗАЛІКОВИХ КРЕДИТІВ КУРСУ

Т е м а	Загальний обсяг, годин	Лекції, годин	Практичні (семінар.) заняття, годин	Лабораторні роботи, годин	Самостійне опрацювання матеріалу (у тому числі ІРС), годин	Індивід. завдання, годин
<i>5 семестр</i>						
<i>Тема 1. Гендерний аналіз та методологія його застосування.</i>	22	4	4			6
<i>Тема 2. Гендерні стереотипи та міфи.</i>	22	4	4			4
<i>Тема 3. Гендерний аналіз в державному управлінні.</i>	22	4	4			6
<i>Тема 4. Впровадження механізмів гендерного аналізу.</i>	22	4	4			4
<i>Тема 5. Зарубіжний досвід запровадження гендерного аналізу.</i>	22	4	4			6
<i>Тема 6. Гендерна політика Європейського Союзу.</i>	20	4	2			4
<i>Тема 7. Гендерний аналіз в Канаді.</i>	20		2			
Всього по модульному циклу	150	24	24		102	30

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

Тема 1. Гендерний аналіз та методологія його застосування. Поняття гендера. Поняття гендерного аналізу. Етапи гендерного аналізу

Література [6, 5]

Тема 2. Гендерні стереотипи та міфи. Гендерний стереотипи. Позитивний і негативний вплив гендерних стереотипів. Негативні тенденції, спричинені побутованням гендерних стереотипів. Засоби протидії гендерним стереотипам.

Література [2, 4]

Тема 3. Гендерний аналіз в державному управлінні. Гендерний аналіз як складова аналізу державної політики. Сутність державної політики та процес її розроблення. Сутність аналізу державної політики.

Література [1, 6]

Тема 4. Впровадження механізмів гендерного аналізу. Інтеграція гендерної складової в публічну політику та програми. Інтеграція гендерної складової на національному рівні. Інтеграція гендерної складової на регіональному та місцевому рівнях

Література [3, 6]

Тема 5. Зарубіжний досвід запровадження гендерного аналізу.

Література [3, 6]

Тема 6. Гендерна політика Європейського Союзу. Еволюція гендерної політики. Інструменти досягнення гендерної рівності в ЄС. Співробітництво з іншими інститутами та зацікавленими сторонами. Гендерне оцінювання впливу в ЄС.

Література [3, 6]

Тема 7. Гендерний аналіз в Канаді. Синтез федеральних, провінційних та неурядових механізмів. Середовище гендерного аналізу в Канаді. Правові засади гендерної рівності та національна інституційна інфраструктура. Механізми забезпечення гендерної рівності на рівні федерального уряду. Упровадження гендерного аналізу на рівні провінцій та територій. Настанови та сприяння гендерному аналізу з боку федерального уряду.

Література [3, 6]

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Викладення теоретичного матеріалу з використанням опорного мультимедіа-конспекту; постановка проблемних питань, виконання навчального проекту, застосування міні-дискусії, виконання пошукових і творчих завдань із використанням теоретичного матеріалу; робота малих творчих груп; самостійний пошук необхідної довідкової інформації в різноманітних електронних ресурсах; консультації викладача.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Контроль навчальної роботи студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою (регламент додається).

ЛІТЕРАТУРА

№ п/п	Назва навчальної літератури	Вид	Наявність, примірників
1. Навчальна література			
1	Аніщук Н.В. Основи гендерного права України: підручник для студентів вищих навчальних закладів / Н.В.Аніщук. – Одеса: Фенікс, 2013. – 208 с.	Підручник	1
2	Гентош Л., Кісь О. Гендерний підхід: історія, культура, суспільство. – Львів: ВНТЛ-Класика, 2003. – 252 с.	Навч. посіб.	1
3	Гендерні дослідження: прикладні аспекти: монографія / В.П.Кравець, Т.В.Говорун, О.М.Кікінеджи. – Тернопіль, 2013. – 448 с.	Монографія.	1
4	Кімел Майкл С. Гендероване суспільство / Переклад з англ. – К.: Сфера, 2003. – 490 с.	Посібник	1
5	Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. – К.: КІС, 2004. – 536 с..	Навч. посіб.	2
6	Основи гендерного аналізу. Навчальний посібник. – К.: КІС., 2013. – 112 с.	Навч. посіб	Електронне видання 3

Б. Додаткова рекомендована література

№ п/п	Назва навчальної літератури	Вид	Наявність, примірників
7	Півторак Н. Гендерно-правова експертиза та державна реєстрація нормативно-правових актів / Н. Півторак // Юстиніан. — 2006. — №10. — Режим доступу: http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2414	Аналітичний огляд	Електронне видання
8	Ткаченко Г. Гендерний аналіз виборчого процесу в Україні / Г. Ткаченко. — Режим доступу: http://www.lnu.edu.ua/faculty/Phil/G_Tkachenko.pdf	Аналітичний огляд	Електронне видання
9	European Institute for Gender Equality. — Access mode: http://eige.europa.eu/	Аналітичний огляд	Електронний ресурс

Розробник програми

_____

(підпис)

Костенко А.М.

Завідувач кафедри

_____

(підпис)

Світайло Н.Д.

РЕГЛАМЕНТ
МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОГО КОНТРОЛЮ І ОЦІНЮВАННЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ _Основи гендерного аналізу _

1. **Структура навчальної дисципліни:** загальний обсяг 150 год. (5 кредитів); лекції – 24 год.; практичні заняття - 24 год.; ПМК.
2. **Організація навчального процесу:** семестрів викладання –5.
3. **Шкала оцінювання з навчальної дисципліни:** R = 100 балів.
4. **Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:**
  - а) робота на аудиторних заняттях: 12 л. × 1 бал = 12 балів; 12 пр. × 1,5 бали = 18 балів;
  - б) виконання підсумкового тесту 5 семестру – 20 балів;
  - в) виконання завдання ПМК – 50 балів;

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: перескладання незадовільних оцінок з модульних контролів здійснюється не пізніше двох тижнів наступного модульного циклу, як правило, одноразово; при виконанні всіх запланованих видів навчальної роботи і незадовільній підсумковій оцінці з модульного циклу рейтингові бали студентів нараховуються; при позитивній оцінці за модульний цикл і виконанні всіх запланованих видів навчальної роботи підвищення рейтингового балу шляхом перескладання будь-якої складової навчальної роботи не здійснюється.

5. Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студента та умови допуску (недопуску) студента до підсумкового контролю:

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою оцінювання та європейською шкалою оцінювання ECTS відповідно до накопичених рейтингових балів визначається із таких співвідношень:

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
		диференційований залік
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
1-34	F	

При отриманні підсумкової семестрової оцінки за накопиченими рейтинговими балами поточного контролю “FX” студент має право на дворазову спробу отримання позитивної оцінки на заході підсумкового семестрового контролю (перше перескладання викладачеві, друге – комісії).

При отриманні підсумкової семестрової оцінки за накопиченими рейтинговими балами поточного контролю “F” студент не допускається до заходу підсумкового семестрового контролю, вважається таким, що має академічну заборгованість з навчальної дисципліни, і представляється деканатом до відрахування (крім випадків продовження деканатом ліквідації академічної заборгованості за наявності документально підтверджених поважних причин неспішності студента).

Провідний викладач
навчальної дисципліни _____ Костенко А.М.
(підпис)

Завідувач кафедри _____ Світайло Н.Д.
(підпис)

“ _____ ” _____ 2017 р.